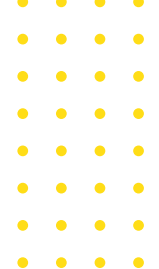

Politikas rekomendācijas jauniešu organizāciju ietekmes pārvaldībai

BALTIC : YOUTH : IMPACT

2022

Šis dokumenta mērķis ir sniegt praktiskas rekomendācijas un norādījumus politikas veidotājiem jaunatnes un sociālās uzņēmējdarbības jomās. Dokuments ir daļa no projekta "Baltic Youth Impact" Erasmus+ programmas ietvaros. Vairāk informācijas var atrast dokumentā "[Politikas rekomendācijas jauniešu organizāciju ietekmes pārvaldībai](#)".

Ko nozīmē sociālās ietekmes pārvaldība jaunatnes nozarē un kādēļ tā ir svarīga?

Organizācijas vai uzņēmuma sociālā ietekme ir veids, kā izklāstīt jebkāda veida iedarbību uz cilvēkiem, sabiedrību vai vidi ap tiem. To var saprast kā pārmaiņas, ko radījušas organizāciju darbības.

Pozitīvā ietekme parasti ir saistīta ar organizācijas misiju, vīziju un galvenajiem mērķiem. Ir iespējama arī neparedzēta pozitīva ietekme.

Negatīva ietekme iespējama, ja aktivitātes ir nepilnīgas, neefektīvas vai zemas kvalitātes. Negatīva ietekme iespējama arī saistībā ar alternatīvajām izmaksām. Vienkārši sakot, lai organizācija būtu veiksmīga, tai jācenšas maksimāli palielināt savu pozitīvo ietekmi, vienlaikus samazinot iespējamo negatīvo ietekmi.

Ietekme, kādu jaunatnes organizācija parasti cenšas sasniegt, ietver tādus aspektus kā: jauniešu attieksmes ietekmēšana, jauniešu zināšanu, attieksmju, prasmju un pieredzes uzlabošana, kā arī centieni uzlabot to jauniešu, ar kuriem organizācija strādā, dzīves apstākļus. Sociālās ietekmes rezultāti, kas spēcina jaunatni, var pozitīvi ietekmēt sabiedrību kopumā, un uzlabojumi vienā jomā sniedz priekšrocības un uzlabojumus citās.

Sociālās ietekmes mērīšana ir būtiska, jo tā ļauj organizācijām gūt izpratni par to darba efektivitāti, attiecīgi pielāgot to pieeju, lai efektivitāte tiktu uzlabota, kā arī demonstrēt to rezultātus partnerorganizācijām, valdībām un citiem finansējuma avotiem.

Rekomendācijas

Šajā sadaļā izklāstīti mūsu ieteikumi, pamatojoties uz partneru secinājumiem, pētījumiem un ekspertu atzinumiem, kas saistīti ar identificēto un turpinājumā detalizēti aplūkoto problēmu: "Jauniešu organizācijas un sociālie uzņēmumi, kas strādā ar jauniešiem, nepalielina un neuzrāda pozitīvo ietekmi sistemātiskā veidā". Uz to pamatojoties, tālāk formulētas politikas rekomendācijas. Šie ieteikumi ir sniegti ar nolūku informēt politikas veidotājus un lobētājus, kuri ir pilnvaroti iestāties par uzlabojumiem jaunatnes nozares sociālās ietekmes pārvaldības jomā. Mēs ceram, ka šie ieteikumi ļaus attiecīgajām pusēm ieviest un īstenot pozitīvas izmaiņas, radot efektīvākas prakses.

01 **Lai palielinātu izpratni par sociālās ietekmes nozīmi, aktīvi jāattīsta un jāatbalsta naratīvs, kas par prioritāti izvirza pozitīvu sociālo ietekmi, nevis tikai tos sasniegumus, kas mērāmi finansiālajā pieaugumā vai kapacitātē.**

Būtu jāizstrādā naratīvs, kas izskaidrotu katras darbības pozitīvo un, ja nepieciešams, negatīvo ietekmi, savukārt organizāciju vērtība jāizvērtē, pamatojoties uz to kopējo ietekmi. Naratīvam jākoncentrējas uz organizāciju potenciālu radīt lielāku vērtību sabiedrībai, ja to pozitīvā ietekme tiek precīzāk izprasta, adresēta, izvērtēta un salīdzināta.

(Skatīt sadaļas "Labās prakses piemēri Baltijas valstīs" 2.piemēru: Igaunijas Nacionālais pilsoniskās sabiedrības fonds izmanto dotāciju pieteikumu, kas atvieglo sociālās ietekmes pārvaldības skaidrošanu un palīdz izglītēt organizācijas, lai tās plānotu sociālās ietekmes mērīšanu, un 4.piemēru: Erasmus+ katrā projekta pieteikumā iekļauj sadaļu sociālās ietekmes pārvaldībai, iepazīstinot pieteikuma iesniedzējus ar šo jēdzienu vai mudinot sociālās ietekmes pārvaldību izskatīt arī turpmāk.)

02 **Vajadzības gadījumā, pārskatīt ar finansējumu saistītos ietekmes rādītājus, sniedzot organizācijām papildu atbalstu.**

Lai jaunatnes organizācija saņemtu finansējumu, iespēju robežās finansētāji būtu jāmudina mainīt kritērijus, izmantojot labi saprotamus un rūpīgi pārdomātus sociālās ietekmes rādītājus, kas ļautu efektīvāku un proporcionālāku finansēšanas kārtību, kā arī popularizētu un veicinātu vispārēju izpratni par sociālo ietekmi. Piemēram, tā vietā, lai pieprasītu organizācijas gada laikā veikto darbību skaitu, varētu tikt izmantoti kritēriji, kas orientēti uz šo darbību radīto ietekmi. Ja no organizācijām tiek pieprasīts papildu darbs, tad arī jānodrošina papildu atbalsts šī darba veikšanai.

(Skatīt sadaļas "Labās prakses Baltijas valstīs" 5.piemēru: Britu padome ir izstrādājusi konkrētus sociālās ietekmes pārvaldības veiktspējas pamatrādītājus, kas ir rūpīgi izskaidroti un izstrādāti, lai veicinātu sociālās ietekmes mērīšanu, un 6.piemēru: Latvijas Labklājības ministrija arī ir izstrādājusi sociālās ietekmes mērīšanas vadlīniju kopumu ar konkrētiem rādītājiem, lai palīdzētu organizācijām plānot sociālās ietekmes pārvaldību.)

03 **Nodrošināt bezmaksas, viegli pieejamus un ērti lietojamus ietekmes pārvaldības resursus un/vai popularizēt, attīstīt jau esošos materiālus.**

Lietotājam draudzīgu un intuitīvu sociālās ietekmes mērīšanas resursu plašāka pieejamība būtu nozīmīga šī brīža situācijas uzlabošanā, ņemot vērā, ka šobrīd resursu trūkst. Esošos materiālus būtu jāturpina attīstīt, popularizēt un padarīt plašāk pieejamus.

Kad vien iespējams, šos materiālus būtu jānodrošina bez maksas, lai mazinātu finansiālo spiedienu uz organizācijām ar jau tā ierobežotu budžetu un motivētu šo instrumentu plašāku izmantošanu.

Turklāt, šiem instrumentiem jābūt interaktīviem un laika ziņā efektīviem, jo organizācijām nav pietiekami daudz resursu, lai ieguldītu ilgstošos sociālās ietekmes mērīšanas procesos. Ietekmes pārvaldības aktivitātēm jābūt interaktīvām un saistošām, tādēļ ka bieži vien tādas metodes kā aptaujas jaunieši uzskata par garlaicīgām. Lai iegūtu atsauksmes un nodrošinātu atgriezenisko saiti, var izmantot neformālākas darbības, kā, piemēram, ietekmes mērīšanas metodēs ieviest spēļu elementus.

Izsekojama pašattīstība arī iedvesmos jauniešus, kas iesaistīti šajās jaunatnes organizācijās, un resursi, kas uzskatāmi parāda pozitīvos uzlabojumus un ietekmi, palīdzētu motivēt un veicināt efektīvākus un radošākus iznākumus.

(Skatīt sadaļas "Labās prakses Baltijas valstīs" 7.piemēru: Vairāki noderīgi resursi sociālās ietekmes mērīšanai, kas jau pastāv)

04 Nodrošināt un/vai atbalstīt uz sociālās ietekmes pārvaldību orientētas kapacitātes stiprināšanas programmas.

Būtu jānodrošina kapacitātes stiprināšanas programmas, kas vērstas uz sociālās ietekmes pārvaldību, savukārt jau esošās programmas būtu jāatbalsta valsts līmenī. Tas ļaus tiem, kas strādā jaunatnes organizācijās, attīstīt nepieciešamās prasmes efektīvai sociālās ietekmes pārvaldībai.

(Skatīt sadaļas "Labās prakses Baltijas valstīs" 1.piemēru: Norvēģijas Grantu Programma piedāvā vismaz 15% no atkārtotas finansējuma summas konkrēti kapacitātes palielināšanai, un Lietuvā tas ietver ietekmes mērīšanu, un 3.piemēru: "The Good Deed Impact Fund" atbalsta nelielu skaitu iniciatīvu ar nozīmīgu ietekmi vienlaikus, sniedzot gan finansiālu, gan nefinansiālu atbalstu no specializētas komandas un pro-bono ekspertiem.)

05 Iekļaut papildu finansējumu ietekmes pārvaldībai jaunatnes organizācijās un sociālajos uzņēmumos

Nodrošinot tiešu finansējumu sociālās ietekmes mērīšanai jaunatnes organizācijās un sociālajos uzņēmumos, tas ļautu tām šo svarīgo aspektu veikt efektīvi. Šāda prakse jau vērojama, piemēram ar Norvēģijas grantu programmu, kas piešķir 10% papildus finansējumu kapacitātes veicināšanai, tai skaitā sociālās ietekmes mērīšanai, palīdzību. Tas samazina jaunatnes organizācijās strādājošo finansiālo spiedienu un ar to saistīto stresu, ļaujot veidot skaidru budžeta plānu.

06 Nodrošināt, lai ietekmes rādītāji valsts stratēģiskajos dokumentos tiešā veidā atspoguļotu jauniešu labklājību, stratēģiskās plānošanas procesos iekļaujot jaunatnes pārstāvjus.

Šis ir būtisks aspekts, lai nodrošinātu pozitīvus pakalpojumus un rezultātus ar vislielāko ietekmi pašai svarīgākajai no ieinteresētajām pusēm - jauniešiem, kuri uzticas jaunatnes organizāciju darbam. Kad pakalpojumu lietotāji tiek iesaistīti dialogā, organizācijas var precīzāk koncentrēties uz to, kas sniedz labumu jauniešiem, viņu nākotnei un sabiedrībai kopumā.

Erasmus + projekts

BALTIC : YOUTH : IMPACT

Projekta galvenie mērķi:

Pilnveidot jaunatnes darbinieku spējas, prasmes un praktiskās zināšanas, kas saistītas ar sociālās ietekmes pārvaldību (ietverot plānošanu, radīšanu, izvērtēšanu un pozitīvās ietekmes uz jauniešu dzīvi komunikāciju) jaunatnes organizācijās Baltijas valstīs.

Veicināt jaunatnes organizāciju sociālās ietekmes pārvaldības nozīmi Baltijas valstu politikas veidotāju un ieinteresēto pušu vidū veidojot praktiskus, lietotājam draudzīgus ietekmes pārvaldības instrumentus un politikas rekomendācijas, kā arī īstenojot neformālās izglītības un pieredzes apmaiņas pasākumus jaunatnes organizācijām.

Partneru organizācijas: Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija, Latvijas Jaunatnes padome, Stories for Impact, The Estonian National Youth Council, Geri Norai LT

Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība programmas Erasmus+ ietvaros

Eiropas Komisijas atbalsts šīs publikācijas izveidei nav uzskatāms apstiprinājumu saturam, kas atspoguļo tikai autoru uzskatus, un Komisija nav atbildīga par jebkādu tajā ietvertās informācijas izmantošanu.

Vairāk informācijas var atrast dokumentā

["Politikas rekomendācijas jauniešu organizāciju ietekmes pārvaldībai"](#).

